

БҮРЯТ - МОНГОЛЫН ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

№ 155 (3459) 1941 оной июлинь 4, пятница СЭН 15 МУНГЭН

БҮХЫ ЮУМЫЕ ДАЙНАЙ ИНТЕРЕСҮҮДТЭ ХАНДУУЛХА

Этэ оромнай аюултай үдэрнүүдэ үнгэргэжэ байна. Советскэ байгуулгыг үгыхэе тухайда, советскэ арадыг дээрмэдэхэ ба бооголшоох тухайда, хоёр зүүн миллион советскэ гражданинуудай ажабайдал ба зөөри хогиньыг бооголшоох дорно абаха тухайда, советскэ газар дайдыг эзэмдэх тухайда, манай талха таржа ба нефтийн эзэмдэх тухайда, помещикууд ба капиталистнуудай засагыг хэргээн бодхоох тухайда армэлэжэ байһан фашистскэ зэргилүүдэй шуната һабарын эхэ орон тэшинэй зориулагдаба.

Фашизм энэ зорилгоёо дүүргэлтэ болгохын тулада Германия зэбсэгтэ хүсэнуудыг элсүүхэдээ гадна, мун Финляндиян, Румынгийн зэбсэгтэ хүсэнуудыг манай орондо довтолон орохын намтаба. СССР болбол хоротой ба муу мэхэтэй дайсаанда — танкунуудар, авиациар хүсэд зэбсэгжээд немецкэ фашизмда эсэргүүсэн эрд хатуу байлдаанда ороё.

Онсо ороё байдалай тохёолдоһон ушарһаа, манай эхэ орондо мэхэтэй муухайгаар довтолоһон ороһон дайсаанда сохилто үгэхын тулада, СССР-эй арадуудай бүхь хүсэ түргэнээр элсүүхын зорилготойгоор, СССР-эй Верховно Советэй Президиум, Бүхьсоюзна коммунистическэ большевигүүдэй партиин Центральна Комитет ба СССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет болбол нүхэр Сталин түрүүтэй, Гүрэнэй Обороны Комитет байгуулхыг шуудлаа мээр-ба, гүрэн соохи засагай хүсэд дүүрэн эрхэн Гүрэнэй Обороны Комитетэй гарта байха болоо.

Арадай хэрэгтэ эгээн үчэн сэхэ нүхэд В. М. Мологов, К. Е. Ворошилов, Г. М. Маленков, Л. П. Берия гэгшад составтайгаар обороны энэ комитетдэ байгуулга хада партинай, советскэ, комсомольскэ ба сэрэгтэй организацинуудай бүхь хүсэлтэ, оройнгоо бүхь хүсэл ба зэбсэгтэ эсэгэ ороноо хамгаалгын хэрэгтэ зориулаха гэдэн хэмжээ мун.

Бүхь хүдэлмэрээ фронтын хэрэгсэлнүүд ба интересүүдтэ хан дуулжа, түргэнээр ба эрд шуудаар шондхон табиша шуудла, Зааханшыг удааржа болохогүй! Тэмсэл болбол бүхь хүсөөрөө, орол досоотойгоор ба сусаршагшай зоримгойгоор ябуулагдаха ёһотой. Бидэнэр советскэ газар дайдыг һөөм бүхэниг хамгаалхаби, манай городууд ба тосхонуудай түлөө шунайнгаа һүүлшын дунда хүрэтэр байлдахаби.

Бүхь оромнай, СССР-эй бүхь гражданинууд хадаа фашизмын хүсэндэ эсэргүү хүшэр хүндэ дайнай онсо ороё оршомбайдалай эриатын ёһоор, эрд шударгуугаар ажаллаха, дайсаанда хатуу сохилто үгэлгэдэ бүри шангаар хандаха, энэ сохилгыг хангахын тулада оройнгоо бүхь хүсэ бүри түргэнээр элсүүхэ ёһотой.

Революционн хэрэгжээс бүхь хэмжээгээр дээшлүүдгэ болбол

фашизмда эсэргүү тэмсэлэй шуухалын шуудла зэбсэгүүдэй нэгэн мун.

Нэн түрүүндэ сэрэгтэй ноуемын нараяр сахиха шуудла, Правительствын зүгөө сэрэгтэй хэмжээ ябууланууд тухайда шааниха ябадал, сэрэгтэй ябууланууд тухай, оборонно заводууд, замхарилаан ба хэхэе холбоон тухайда хөөрөлдөн хадаа дайсанай гарта туһа болгохо үгэхэ байна.

Оборонно заводуудыг, электростанцинуудыг шондхонгоо сэгэги мэтэ сахигты. Нангишаа нангин сэрэгтэй ноуемы сахигты. Үдүү хөлөөн ямаршыг үгэ хадаа арадта угаахэ хоро хүргэжэ болохо байһыныг хангагты. Дайсан болбол оборонно заводуудаар, сэрэгтэй ябуулануудаар һонирхоһоно гадна, мун арми ба тылыг хангажа байһан ажаүйлэдбери ба хүдөө ажахын бусад халбаринуудаар һонирхохо байһыныг хангагты. Советскэ ээри хогшолтой талха таряанай запастай складууд, амбарнууд ба сарайнуудыг, машинанууд ба станцинуудыг, таряалан ба адуу малнуудыг хэрхоор сахигты.

Дайсан болбол замхарилаасаагар илангаа һонирхохо гэшэ. Советскэ замхарилаасаа хамгаалгын, тэрэниг сахигты! Вокзалууд соо, замууд дээрэ, түмэр ба үһэн замуудай вокзалууд соо эгээл эрхим жэшээтэ революционн журам эмхидхэгты. Хэхэе холбооной бүхь зэбсэгүүдэ сахигты, телеграф, телефон ба хүүргэнуудыг хамгаалгын.

Алибүхь дезорганизаторнуудтай эрд хатуугаар, хайра-гамгүйгээр тэмсэгты. Арад зоний дунда ойлгууламжын хүдэлмэриг сусаршагүйгээр ябуулагты.

Хүндэ хүшэр туршалгануудһаа Советүүдэй орон нэгэнтэ бэшэ илажа гараһан юм. Мүнөө хүсэл зэбсэгжээд зэргил дайсан орондолой довтолжо байна. Бүхь хүсээ, бүхь дурзоригоо, эрхим эмхитэ байдаг, сусаршагүй хатуу зориг ба шэн габьяа, эрхим жэшээтэ революционн журам ба революционн хэрэгжээс дайсаанда эсэргүүсэн зориулаа, тинхэдэмэй дайсан бутасохигдохо гэшэ.

Угаа үргэн фронт дээрэ Улаан Арминай советскэ газар дайдын һөөм бүхэнтэй түлөө баатарлигаар тэмсэжэ байна. Фронтдо туһаламжа үзүүхын түлөө, дайсаниг илахын түлөө бүхь хүсээ нэгэлүүлэ!

Илаха байһандаа лаб этигэнэн бүхь советскэ арад хадаа Улаан Армида эрд шударгуу дэмжэлгэ үзүүхын тулада Ленин-Сталинай партиеге тойрон, Советскэ правительствеге тойрон, Гүрэнэй Обороны Комитетдэ тойрон бүри нягтаар жагсахань лабтай.

Советскэ Союзай ба бүхь хүн түрэлтэй тон хорото дайсаниг илахын тулада СССР-эй арадуудай бүхь хүсэ түргэнээр элсүүлэ!

(«Правдын» түрүү бэшгээ).

БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕД-ЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

У К А З

НҮХЭР М. М. МОГНОНОВЫЕ БҮРЯТ-МОНГОЛЫН АССР-ЭЙ ЮСТИЦИН АРАДАЙ КОМИССАРТА ТОМИЛХО ТУХАЙ

Нүхэр Марк Могзович Могноновые Бурят-Монголой АССР-эй Юстицин Арадай Комиссарта томилхо.

БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумай түрүүлшын оролгошо М. ЧУВШЫРОВ.

БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумай секретарь М. ИЛЬЧЕВ.

Улан-Удэ город, Советүүдэй Байшан. 1941 оной, июлинь 30.

Х Р О Н И К О

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Советэй Президиумай 1941 оной июлинь 30-ай Указаар БМАССР-эй юстицин Арадай Комиссар Инокентий Сиреневич Сиренов тус тушаалһаа сүдөөлгөдө.

Комсомолецууд! Сэрэгтэй хэрэгийг сусаршагүйгээр шудалагты! Дайсаниг хүсэдээр илахын тулада эрэлхэг зоримгойгоор ба баатарлигаар тэмсэгты!

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОО

(Июлинь 1-эй үдэшин мэдээсэл)

Июлинь 1-эй үдэр манай сэрэгүүд Мурманск, Кекогольск, Двинск, Минск ба Луцк тээшэ үсэд шанга байлдаа хэбэ. Бусад зүгүүдтэ ба фронтын бусад участогуудта манай сэрэгүүд гүрэнэй хилыг батаар бариха байха зуураа, хилыг нөбтөрэн орохоор һэдэнгэй дайсаантай тулалдаба.

Мурманскэ зүгтэ манай сэрэгүүд дайсанай довтолгодо хатуу сохилто үгэжэ байна.

Кекогольск тээшэ дайсан хэдэн газараар довтолжо, манай территориядо орохыг һэдэбэ. Манай сэрэгүүдэй шидхэхы довтолгоор, дайсан ехэхэн гээлтэтэйгээр гэдэргэ сохигдоо.

Двинск тээшэ манай частынууд Баруун Двина мүнөнэй гарсануудта хүрэхэ гэдэн дайсанай һэдэлгэнуудтэ эсэргүүсэн, тэдэнэй танкунууд ба ябаган сэрэгүүдтэй үсэд шангаар тулалдаа.

Минск тээшэ дайсанай түргэн дабшадга сэрэгүүдтэй тулалдаан үргэжэлтөөр. Манай сэрэгүүд хаалта ба контрдоптолгыг үргэнээр хэрэгжэжэ, дайсанай танкына частынуудта нилээд эхэ гээлтэ үзүүлэн, урагнаа дабшатыгн зогсообо.

Луцк тээшэ манай сэрэгүүд дайсанай томо соединенинуудтэй доптолгыг зогсообо. Энэ зүгтэ хэдэн үдэр соо болоһон байлдаанда дайсанай личнэ состав ба

материальна частыда нилээд эхэ гээлтэ ушаруулагдаа.

Приказай ёһоор, хараалагдаһан түсэбтэ бөөлүүлжэ, манай сэрэгүүд Львовоо гаража ошоно.

Манай авиацин хэһэн ябууланууд тухайда мэдэнуудыг тодорхойлоһон эсэгтэ али болоо гэбэл: июлинь 30-да 56 немецкэ самолет бутасохигдохон ба тэдэнэй 50-нь агартга усадхагдаһан байна. Манайхын 17 самолетоо гэбэ.

Дайсаантай тэмсэлдэ германскэ танкистнууд, артиллеристнууд ба ябаган сэрэгүүд ами наһаа хайралангүйгээр тэмсэнэд. Н. соединенин часть болбол шүдэндөө хүрэтэр зэбсэгжээдэ мэл дайсанай доптолгыг бүхэли үдэртөө бариха байба. Фашистнууд хэдэн дахин доптолгодо орохо бүридөө гэдэргэ сохигдохон байха юм. Нэгэ үдэр соо немецүүд 50 танкаа гэбэ. Нүх. Упешкинай командалдаг батарей нэгэ тулалдаанда дайсанай 8 танкыг бутасохёо.

Советскэ летчикууд дайсаантай тэмсэлдэ баатарлиг зүрхэ ба үндэр эдбхи харуула.

Бомбардировщикуудай подразделенип командир капитан Воронин болбол хадын хормойдо байһан дайсанай танкына колонныг элирүүлэб. Манай самолето

дуудай доптолго үдэнь үүлэней саанаһаа Германия «Мессершмитт» истребительнуудтэй группа гаража ерөө. Советскэ летчикууд болбол газар дээрхи ба агаарай дайсаантай нэгэ доро тэмсэжэ эхилэб. Манай бомбардировщикууд немецкэ истребительнуудтэ сохилто үгэхэ зуураа, дошоо орожо, дайсанай танкунуудыг бомбодобо. Тини, дайсанай танкына колонно бутарган тараагдаһан байна. Байлдаанай үедэ буга сохигдохон арбаад немецкэ машинанууд газар дээрэ үлөө. Усадхагдаагүй танкунуудыг «Скоростной» бомбардировщикууд мүрдэб. Советскэ авиаци нэгэшые машинаа гээжэгүй.

Карельскэ перешеегдэхи нэгэ участогта сагаанфиннуудтэй батальон манай хилыг нөбтөрэн оробо. Н. полкын буудалгын батальон дайсаантай тулалдажа, тэрэниг гэдэргэ сохибо. Дайсан болбол 3 танк ба 100-гаад хүндүүд гэбэ. Батальонной боеүүд логтуу байһан 5 хүниг плендэ абаһан байна.

Советскэ пилотууд түмэр замгай костаныг буудахадаа, тэһэрдэг дум-дум һомо хэрэглэжэ гэжэ хуурмаг мэдээсэлыг Германиян информационно бюро тараала. Энэ провокационн мэдээсэл болбол өөһэдыгөө зорилгыг балартуулаха гэдэн удхатай.

Советскэ информбюроо

(Июлинь 2-ой үглөөнэй мэдээсэл)

хажа, түлишэ, сэрэгтэй хэрэгсэл асаралгада ба дайсанай моторизованиа ябаган сэрэгтэй дабшылгада һаад ушаруулан амжаалтатай ябуулга хэбэ.

Тодорхойлоһон тооллын ёһоор, июлинь 30-да дайсанай 56 самолет бутасохигдохон бэшэ, харын 112 самолет бутасохигдохон байна. Тэрэһнээ гадна, манай авиаци дайсанай нэгэ аэродром дээрэ, агаарта гаража шадгагүй байһан 50 самолето доптолбо.

Июлинь 1-дэ дайсанай 54 самолет агартга буга сохигдоо. Манай 22 самолет базадаа бусабагүй.

Улаан Армида туһаламжа байһан хойто флотой миноносец ба катерей буудалгаар 3 пикировщик бутасохигдоо.

Халкогой райондо, улаанармеецүүдэй хубсаһа үмдлэн дайсаантай диверсантнууд сэрэгтэй нэгэ объек-

тыг эзлэхэ гэхэдэн, манай частынууд гэдэргэ сохёо.

Бүхь түрүү хүн түрэлтэн болбол фашистскэ зэргилүүдтэй доптолгыг баатарлигаар гэдэргэ сохибо байһан советскэ арадтай һаанда нэгэдэн. СССР-ыг ба шэн габьяата Улаан Армиг дуралан дэмжэхэ ябадал Англияһаа эхилэб. Мексика хүрэтэр, США-гэй городуудһаа Балкан хүрэтэр үргэдэн, Австралида болоһон митингүүдтэ хабаадалсаһан хэдэн мянгад хүнүүд советскэ арадыг амаршална, фашизмда эсэргүү СССР-эй эхэ ороноо хамгаалгын дае али болохоор дэмжэхэ эринэд. Мун, СССР-тэ туһаламжа үзүүхэ фонд байгуулжа байна. Советскэ арадтай баналаа нэгэдлгын митингүүдтэй ба демонстрацинуудай должин Латвиска Америкын орон дотор дэлгэрбэ. Аргентины хэдэн олон пунктнуудта СССР-тэ туһаламжа хүргэхэ комитетууд байгуулагдаа.

СССР-эй СОВНАРКОМДО

Агаарай аюулаа хамгаалгада арад зоние бэлэдхэхэ бүгдэ нийтын уялгата бэлэдхэл тухайда

Агаарай ба химическэ аюулаа хамгаалгада гражданик арад зоние бэлэдхэхэ мун тэрэшлэн МПВО-гэй эхин (өөрыгөө хамгаалха) группануудыг эмхидхэхэ зорилгоор ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Советэй тогтоохонь:

16-һаа 60 хүрэтэрхи наһанай арад зоние агаарай ба химическэ аюулаа хамгаалгата бэлэдхэхэ бүгдэ нийтын уялгата бэлэдхэлыг ябуулха.

Амгалалта: хуулинь наһа гүйсөөгүй, 8-һаа 16 хүрэтэрхи наһанай хүүгэдыг, агаарай аюулаыг тохёолдоһон сагта өөрыгөө хамгаалгын зэбсэгтэ хэрэгжэжэ шаддаг болгон хурагха.

Хурагалыг ябуулахадаа: хүдэлмэршэд ба албахагшадые—хүдэлмэршэжэ байһан газартань, хурагшанарыг—хуруудлань, бусад гражданинуудыг—гэр байрануудтань хурагха.

МПВО-гэй өөрыгөө хамгаалгын группануудта уялгата ёһоор хабаадуулагдаха ябадалһаа сүлөөлэгдэнэ гэбэл:

- а) үбшнэй шалтагаанаар саг зуураа хүдэлмэршэхэ болһон вюурнууд.—эмшлүүлжэ байха үедөө;
- б) ажалай ба дайнай инвалидууд;
- в) нарайлаха эхэнэрнүүд, нарайлахаа урда тээ 35 хоног соо, мун нарайланайнгаа һүүлээр 28 хоног соо;
- г) 8 наһа гүйсөөдүй хүүгэдтэй эхэнэрнүүд.

Амгалалта: предпряти ба эмхизургаануудта хүдэлмэршэжэ байһан гражданинууд, ажаллажа байһан газартаа, тэрэшлэн гэр байрадаа—өөрыгөө хамгаалгын группануудта нэгэн доро хабаадаһан болоно, агаарай аюулаыг дохёогой болоходон байһан газартаа өөрыгөө хамгаалгын группын хүдэлмэриг хабаадуулагдаха байна.

«Агаарай ба химическэ аюулаа хамгаалгада бэлэн» гэдэн нормоор байрын гарнуудтэ ардзоние бэлэдхэхэ; өөрыгөө хамгаалгын группануудай инструк-

торнууд ба бусад личнэ состав бэлэдхэхэ Осовнахимда даалгара, өөрыгөө хамгаалгын группын хурагалыг материалһа ба тухсай хэрэгсэлээр хангалыг —ажалшадтэй депутатуудай городой ба районно советтэй гүйсэдкөмүүдта даалгара.

Предпряти ба эмхизургаануудтэй өөрыгөө хамгаалгын группануудыг бэлэдхэхэ эдэ предпрятинууд ба эмхизургаанай хүтэлбэригшэдтэ даалгара, өөрыгөө хамгаалгын группануудай хурагалыг материалһа ба бусад хэрэгсэлүүдээр хангалыг—зохио наркоматууд ба эмхизургаануудта даалгара.

МПВО-гэй өөрыгөө хамгаалгын группануудыг эмхидхэхэ хүтэлбэригтэ СССР-эй НВВД-дэ (ПВО-гэй Главна Управление) даалгара.

Агаарай ба химическэ аюулаа хамгаалгада арад зоние бэлэдхэхэ гурим, өөрыгөө хамгаалгын группануудыг эмхидхэхэ ба эдэ группануудта гражданинуудыг хабаадуулаха гурим хадаа союзна республикануудай Арадай Комиссарнарай Советүүдээр байгуулагдаха ушартай.

Эстонско эхэнэрнүүд дайсаниг дараха бэлэдхэлдэ туһална

ТАЛЛИН, июлинь 30. (ТАСС). Советскэ арад зоний эсэгэ ороноо хамгаалхаар бодоһон үдэрнүүдтэ, эстонско эхэнэрнүүд болбол фронтдо ошоһон эршүүды халажа, тон эршэмтэйгээр хүдэлмэрилэб.

Угаа эхэ патриотизмаар дүлэтэһэн Советскэ Эстонин эхэнэрнүүд ганса үйлэдбери дээрэ сусаршагүйгээр ажаллана, бэшэ, харин фронтдо шууд эхэ туһаламжа үгэхэ ороһон эршүүдэ. Эстонско ССР-эй Улаан крестын обществын центральна комитетдэ медицинскэ сестрагаар хүдэлмэрилхыг хүсэһэн хэдэн зуугаад мэдүүлгэнүүд үдэр бүри ороно. Олон эхэнэрнүүд дотор болохо дуратай байһан тухайгаа мэдүүлэб.

Тартудахи младша медсестрануудай нилээд олон эхэнэрнүүдтэй группа тэдэниг полевоы госпитальдо эльгэхыг гуйжа хандаба.

Студентка Хильда Каев ба тартуска торгын албахагша Мета Пваль гэгшэд санитаркын хүдэлмэриг эльгэхыг гуйна.

Гэрэй эзэн эхэнэрнүүд санитарна хэрэгийг шудална

ГРОЗНЫИ, июлинь 30. (ТАСС). Гэрэй эзэн эхэнэр Федосья Ильичина Смирнова 54 наһатай юм. Үнгэрһэн сагта медицинскэ сестрагаар хүдэлмэрилэжэ һэн. Дайнай эхилһэнэй үглөөдөр Ф. И. Смирнова РОКР-эй республиканскэ комитеттэ эрбэ.

— Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда, — гэжэ мэдүүлэб, — ажалгүй нууха аргамгүй. Дайшалхы даалгари намда үгэхыг гуйнам.

ГТО-гэй кружогуудыг эмхидхэхыг тэрэндэ даалгадаба. Мүлөө шух. Смирнова 35 өхөнэрнүүдыг санитарна хэрэгтэ хурагжа байна.

РОКР-эй хүдэлмэрилэгшэд улам бүри ургана. Санитарна хэрэгийг шудалһан хүнүүд фронтдо ошожо Улаан Армиин сэрэгүүдтэ туһаламжа үзүүхыг эрмэлзэб.

РОКР-эй дружиникууд-комсомолконууд Шура Полякова, Анна Скачкова, Маруся Прохорова ба Вера Дорошак гэгшэд мэдүүлгэнүүд соогоо нягтэжэ бэшэнэд:

— Улааруулангүй манис фронтдо эльгэхыг гуйнаби. Бидэнэр эсэгэ ороноо хамгаалгаша шэн зоригто боеүүдтэ туһалхаби. Өөрынгөө эхэ оройн үчэн сагад байһанаа ба Ленинскэ-сталинскэ комсомолой нэрыг дайшалхы пост дээрэ харуулар уялгалнаби.

ГТО-гэй нормо үгэлгэ

Хойто-Байгалай аймаг дотор ГТО-гэй нэгэдэхэ ба хоёрдох шатын нормонуудыг үгэлгэ һайнаар ябуулагдаа. Һаяхан 33 хүн ГТО-гэй нэгэдэхэ шатын нормо үгэ. Эдэнэрэй олонхын допризывнигүүд юм.

Чапаевай нэрэмжэтэ ба «14 октябры» колхозуудай допризывнигүүд бүгдэ шахуу оборонно значогуудтай болоһон.

Мүнөө аймаг дотор физкультурна 30 коллектив ба хурагалһан группа эмхидхэгдэб байна. Өнөөндэ хабаадаһан ГТО-гэй нормонуудыг үгэжэ захалаа. Июль-һара соо 60 допризывник ГТО-гэй нэгэдэхэ ба хоёрдох шатын значогуудтай болохоор хараалагдаа.

Колхознигүүд ба залушнуудай дунда оборонно ялтын хүдэлмэриг дэлгэрүүлжэ ябадала аймагт физкультурны инструктор нүхэр Жукоч элихитэйгээр туһаламжана.

ҮЙЛЭДБЭРИ ДЭЭРЭХИ ГЕРОИЧЕСКА АЖАЛААРАА ФАШИСТСКА ЗЭРЛИГҮҮДЫЕ УЛААН АРМИИН БУТАСОХИЛГОДОНЬ ТУЪАЛАЯ!

Эдихтэйгээр хүдэлмэрилнэд

Энэ үед ажалтай үндэр бүтэе туйлаха ябадал хадаа германска фашизмые бутасохилгодо тухаламжа болоно гэжэ Тарбагатайн аймагай ажаллаш мэдэнэд.

Б. Куналин, «Серп Молот», «Победитель», Молотовой ба Кировой нэрэмжэтэ колхозуудай членүүд мүнөө малажалдаа элбэг ехэ тэжээл хангахын түлөө техникескэ культурануудай тарианш түсэбтэ дүүргэдэ, тариалангай газар дээр ургаһан буртаг үбһе сугалуужа, тэрэпһини сэлэстэ хэрэглэбэ.

Тус колхозуудай членүүд болбол уриһаламжынгаа мүнгые үнгэрэгшэ июлийн 23-ай үдэр налчяаар 100 процент орууһан байна.

Нүүдэй үедэ тус колхозуудта ажалтай ба гүрэнэй жаяг заршам эбдэхэ ушарнууд огто үгы болобо. Мүнөө тус колхозуудта воршиловскэ мэргэн буулагшадай кружогууд байгуулагдаад, хүдэлмэрээ һайнаар ябуулжа байна.

Үбһэ хуряалтын хүдэлмэридэ июлийн 2—3-һаа орохо юм. Энэ хүдэлмэридэ эрхмээр бэлдэхэд.

А. Вампилова.

ГҮРЭНДӨӨ ТАРЯА ТУШААЖА ХИЛБЭ

БИЧУРА, Ара Хэрэатин сомоной, «Коминтерн» колхозой членүүд манай орондо Германиин зэрлиг фашистнуудай довтолон ороһон тухай мэдээсэлые сонсоод, угаа ехээр зэбүүрхэн дураа гутажа, тэднэй зэрлиг аашада харюу болгон, 1941 оной хүдөөажахын жэлье амжалтатайгаар дүүргэхэ гэгһэн шухала зорилго урдаа тайба.

Тус колхоз энэ жэлдэ гүрэндэ уялгата ёһоор таряа тушаалгаа болзоһоон урид дүүргэхын зорилгоор, 1940 оной ургасанаа таряа тушаалгые эмхидхэжэ эхилбэ. Түрүүшн ашаан июлийн 26-да эмхидхэгдэбэ. Хамта 16 төргэ таряа ашажа, бэлдэхэлэй пунктда мордохон байха юм.

Д. Юсупов.

ТАРЯНАЙ БУРТАГ ҮБХЭ ТҮҮЛГЭ

Бичурын аймагай, Гүшадай сомоной колхозууд тарянайн буртаг үбһэ түүлгые эмхидхээр үншлэй.

Нүүдэй мэдэнэй ёһоор, сомон дотор 800 гектар тарянайн буртаг үбһэ түүлгэ. Буртаг үбһэ түүлгээр Калининэй нэрэмжэтэ колхоз сомон дотороо түрүү һуури эзэлнэ.

Дуб. Аюров.

ҮБХЭ ХУРЯАЛГЫЕ ЗЭБСЭГ ТҮГЭЛДЭРӨӨР ЭХИЛХЭ

Нүүдэй жэлүүдтэ Зэдн аймагай колхозуудта малажал угаа түргэнөөр урган хүгжөө. 1939—40 онуудай торшо дотор адуу малнуудай тоо толгой 20 процент ошороо. Нү товарна, хониной, гахайн, тахлагай ба племеншой ферманүүд хэдэн арбаазаараа ишээр эмхидхэгдэнэ.

Сталиной, Кагановичын, Дорж Банзаровой нэрэмжэтэ, «Социализм», «Улаан Үшөөтэй» ба бусад олон колхозууд үнгэрһэн үбэлэй түд абалгые муу бэлээр үнгэргэжэ, бага бэшэ амжалтануудые туйлаа.

Жэлһэ жэлдэ урган халбаржа байһан социалистическэ малажалта тэжээлэй бата бөхи база байгуулаха тон шухала гэшэ. Энэ асуудалы зарим түрүү колхозуудай түрүүлэгшэнэр зүбөөр ойлгожо, малажалые шэмэтэ тэжээлээр халгача тушаа шидэхэм хэмжээ абалад.

Сталиной нэрэмжэтэ колхоз 1100 гектар дээрэхн шулуу бургааные сэлэрлээ. Хэдэн гектар газарта мелиоративна хүдэлмэри ябуулагдаба.

Тус колхоз мүнөө жэлэй үбһэ хуряалгада бэлдэхэлые үнш дүүргэһэн ба хамаг машина зэб-

Залуушуул-комсомолецуудай үүсхэл ба амжалтанууд

Манай орондо фашистска Германиин довтолон ороһон тухай мэдээсэлые дуулахатаяа хамта, Улаан-Удэ городой хэдэн олон залуушуул ба комсомолецууд Хүдэлмэринш-Тарлашанай Улаан Армиин зэргэдэ жагсажа, агууехэ эхэ орошо хамгаалхы хүсэһэн патриотическа мэдүүлгэнуудые бариха захалһан байна.

Ажахын бүхы халбаринуудта хүдэлмэрилжэ байгаа залуушуул ба комсомолецууд стахановскаар ажаллажа, үзэгдөөгүй ехэ амжалтануудые туйлаанад.

Городой дунда һуруулиин һурагшад, институтуудай ба техникумуудай студентнэр зунайнгаа амаралтын үедэ республикын колхозуудай хүдөөажахын хүдэлмэринүүдтэнэ тухалалсаха гэгһэн үүсхэл гаргаба.

Улаан-Удын педагогическа институтай студентнэр ба № 1 дунда һуруулиин һурагшад колхоздо гаржа үбһэ хуряалтын хүдэлмэрингэ тухалалсахые уриалаан, городой бүхы һурагшадта халдһан байгаа. Эднэрэй халдальгы һурагшад ба студентнэр халуунаар дэмжэбэ. Мүнөө городой 1000 гарш һурагшад Хорин, Замтрайн, Мухар-Шибэрэй, Ивогын ба бусад аймагуудай колхозуудта гараба.

Үйлэдбэри дээрэ хүдөлмэрилжэ байгаа комсомолецууд ажалтай үндэр бүтөөсөнүүдые туйлажа, Улаан Армид ба Улан-Сэрэгэй Флотдо тухаламжа үзүүлхын түлөө социалистическэ мурсыөө үргэнөөр дэлгэрүүлбэ. Комсомолецууд, залуушуудай зүгһөө хүдэлмэридөө гэгдэхэ ба прогуд хэхэ ябадалууд ялгашые үзэгдэнгүй. Тэднэрэй жаяг заршам урда урдылхынаа һайн, тусхайта нормонуудта болзоһоо урид ба үдүүлэн дүүргэһэн үдэр үдэр өрөхэ бүри олоһонно.

ИВЗ-гэй вагон-хабсаралтын цехэй түмэрнэ дарханууд комсомолецууд нүхэд Балаганский ба Калинин гэгһшэд үдэрлэгшөө нормые 450-550 процент хүрэтэр дүүргэ-

жэ, хоёр үдэр хахад соо 60 платформе деталнуудаар хангаба. Котельнэ цехэй токарьнууд комсомолецууд нүхэд Барановский ба Базанцева гэгһшэд үдэрлэгшөө даабаринуудые сагүргэлжэ 330 процент гүйсэдхэдг болоо. ФЗО-гэй һуруулине дүүргэжэ гараһан токарь комсомолец Трушев ба слесарь нүхэр Бухаров гэгһшэд тусхайта нормонуудта 300-450 процент гүйсэдхэлэ. Стахановска хүдэлмэрин эрхм аажаншуудые харуула.

Улаан-Удын түмэрэмэй үзэлэй комсомолонууд нүхэд Бурадов, Горохов, Правобереда гэгһшэд халаан соогоо хоёр гурбан нормонуудые гүйсэдхэдг юм. Тэршэлэн, элихитэй комсомолецууд нүхэд Гареев, Лучинина ба бусад ажалтай үндэр бүтөөсөнүүдые туйлажа, Нимлүүд жэшэнууд барагдалагүй олон.

Гадна, эмхизургаан ба һуруули бүхэлдэ санитарна дружина ба пост, оборонно кружогууд эмхидхэгдэ, элихитэйгээр хүдэлмэрилжэ захалаа.

Комсомолконууд нүхэд Соржко, Чешокова ба бусадтай үүсхэлээр Селестнын уламзамай парходостын дэргэдэ санитарна дружинауудай курс эмхидхэгдэбэ. Энэцэд 29 багсан һуралсана. ИВЗ-дэ эмхидхэгдэһэн сандружинануудай курсда 120 багсан хабадалсаат. Мүн, мыханай комбинотай, депонгэй хүдэлмэриншад дунда оборонно кружогууд шэнээр эмхидхэгдэһэн байна.

Бурят-Монголой АССР-эй Социалистическэ физкультура ба спортын хэрэгүүдые эрхилхэ комитетай автомоторубай дэргэдэ автомобильна хэрэгые шудалха кружок эмхидхэгдэбэ. Энэцэд 30 хүн һуралсана. Мүдөө тэндэ хоёрдоху группа эмхидхэгдэхэ байна.

Комсомолец ба залуушуул бүхэн оборонно хэрэгүүдые гүнзэгыгээр шудалхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэнэд.

И. Щенотов.

Улан-Удын депонгэй үргэлгын цех түсбөө саг үргэлгын үлүүлэн дүүргэдг юм. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Цехэй эрхим мастер нүхэр Маяков, П. Михайловай фото.

СЭРЭГЭЙ ХЭРЭГҮҮДЫЕ ШУДАЛАЛГА

Буркоопсоюзай системин «Инициатива труда» артелиин хүдэлмэриншад дунда оборонно хэрэгүүдые шудалха хүдэлмэри һайнаар ябуулагдаа.

Санитарна хэрэгүүдые шудалха курсда самса өдөг цехэй 35 эхэнэр һуралсана. Тэршэлэн, ИВХО-гэй шэнээр эмхидхэгдэһэн кружокто 20 хүн хабаадана.

Кружокто хабаадагшадтай зангити түсэбэй ёһоор үдэр бүри үнгэргэгдэнэ.

Буркоопсоюзай дэргэдэхэ Осоавиахимай эхн эхн хүдэлмэрээ шэнэлхэн тайжа захалаа. Наяхан Осоавиахимай членүүд суглаа хэжэ, хүдэлмэрингөө июль һарын түсэб зүбһэн хэлсэжэ баталба. Мүн энэ суглаан дээрэ 18 хүн Осоавиахимай члендэ абтаһан байна.

Мүнөө, ИВХО-гэй кружок эмхидхэгдэ, элихитэйгээр хүдэлмэрилжэ эхилбэ.

ГУРАГШАДАЙ БАЙРА

Хэжэнгын аймагай, «Зургаанай Зам» колхоз Хэжэнгын дунда һуруулида һуралсадаг һурагшадта 60 хүнэй һууртай культуриа болзоһон байра бариха байна.

Эндэ 12 хүн хүдэлмэрилнэ. Эднэрэй олонхидын үдэрлэгшөө нормонуудые үзүүлэн дүүргэнэд. Жэшээлхэдэ, стахановецууд нүхэд Гуродармаев, Намжилов, Дызыков ба бусад тусхайта даабаринуудта 150-һаа 200 процент хүрэтэр гүйсэдхэнэ.

Энэнь барилдэ сентябрийн 1 хүрэтэр дүүргэгдэхээр хараалагдаа.

АНГЛО-ГЕРМАНИН АГААРЫ ДАЙН

ЛОНДОН, июлийн 1. (ТАСС). Июлийн 30-най һүни Англиин авиацион министрестын мэдээ довтолго хэбэ гэжэ Рейтер агентствот дамжуула. Англиин баруун ба баруун урдах пунктнууд, Кельн ба бусад пунктнууд бомбодогдоо.

ЛОНДОН, июлийн 1. (ТАСС). Июлийн 30-най һүни Англи дээр дайсамай үсөөхэн самолетууд үзэгдэбэ гэгһэн Англиин авиацион министрестын мэдээ Рейтер агентствот дамжуула. Англиин баруун ба баруун урдах пунктнууд, мүн тэршэлэн урдах Уэльс бомбодогдоо. Багахан гэмтэл болоһон ба хэлэн хүвүүд алагдһан байна.

АНГЛИН АВИАЦИН ЯБУУЛА

ЛОНДОН, июлийн 1. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжууһанай ёһоор, июлийн 30-да Хойто далай дээгүүр нийлэхэ зуураа, Англиин «Бенхей» бомбардировщик Зильт аралдахи Германиин базада довтолбо. Дайсамай истребительүүд Англиин бомбардировщикуудта харюу үгэхэ гэгһэн аад бутаргадан тараагдаба. Англиин хоёр самолетые зевитнэ артиллерий бугасоёо.

Тэрэ үдэрэй үдэшлэн бомбардир-

НОКСЫН ҮГЭ

НЬЮ-ИОРК, июлийн 1. (ТАСС). США-гэй уһан далайн министр Нокс гэгшэ Бостондохы штадуудай губернаторнуудай конференци дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, Советска Союзтай Германиин дай хэжэ байха хамбаандань, Германие үй буга сохихые Холбоото Штадуудые уриалба. Атлантическая далайе Германиин азалганаа сүлөөлхын түлөө манай флотые хэрэглэхэ саг тулаба гэжэ Нокс мэдүүлбэ. Мүн, Нокс илгэжэ мэдүүлбэ: «Гитлер болбол бүхы дэлхэйг эзэлхые эрмэлзэһэн хайрагмгүй диктатор мүн».

Саашада Нокс болбол Австри, Чехословаки, Польша, Дани, Норвеги, Бельги, Голланди, Франци, Венгри, Румыни, Болгари, Югослави ба Грецие мүлжэлгэдэ орууһан гитлеровскэ агрессин бүхы шатанууд тухайда тогтожо хэлэбэ. Мүнөө үсын Чингисханай ябуулгын аюулта дунгууд нимэл байна гэжэ Нокс хэлэбэ. Нүүдлын неделдэ Гитлер болбол Россияд эсэргүү 160 дивизи ба хүсэн түгэс агаарай арми эльгэбэ. Энэ довтолго хадаа 8 үдэр үргэлжэлһөөр.

Бүхы дэлхэйтэй Гитлерэй дай хэжэ ахилхэдэнь, — Нокс үргэлжэлүүлнэ, — биднэр дэлхэйн энэ тэмсэлэй эсэсые шидэхэ хээр болообди. Дайнай эхилхэдэнь хойшо малай байгуулжа байһан агуу томо машинная хүдэлгэхэ сагнай тулаа.

Президентын заһанай ёһоор.

Нокс саашань хэлэбэ, — уриһаар үгэхэ гү, али зэр зэбсэгые арэндээр үгэхэ тухай гансахан энэ программые үшдөөр сэрэгтэй материалнуудые үйлэдбэрилжэ. Үшөө дутуу гэшэ: харин, эдэ материалнууды абаашалгые эмхидхэхэ тон шухала. Эдэ материалнууды абаашаха ябадаа США-гэй уялга болно. Атлантика дээгүүр харгы зам сэлэрлэжэ, манай зэр зэбсэгые тийшэ абаашажа шадаа гэшэгшэ һаа, эсэсэй эсэстэ Гитлерэй бутасохилгохы лабтай.

Англин абаралга хадаа зэр зэбсэг, нефть, сталь, алюминий, эдэ хоолой зүйлүүд ба бусад шухала материалнуудые абаашагһааа дудыхада юм гэжэ Нокс зааба.

Мүнөө үедэ США болбол Гитлеры Англиин сохихын тулада тухаламжа үгэхэ ёһотой. Гитлерэй складууд, нефть, самолет, буунууд ба сэрэгтэй бусад материалнуудые бомбодохы тулада Англида зэбсэг хэрэгсэл үгэхэ шухала. Энэ хадаа Атлантическая далай дээгүүр замай сүлөө байһан сагта бүтөөдэжэ болохо байна.

Мүнөө сохилто үгэлгэдэ тон таарамжатай үе болобо. Энэ хадаа магад ехэ гээлтэ эрижэ болохо юм. Гэбэшье, бүхы дэлхэй дээрэ хүн түрэгтэнэй эрхэ сүлөө үсөдхэхэ хүсэһэй дэлдэрээд байхада тэрэндэ бүри ехэ хүсөөр харюусаха шухала.

АНГЛО-ГЕРМАНИН АГААРЫ ДАЙН

ЛОНДОН, июлийн 1. (ТАСС). Июлийн 30-най һүни Англиин авиацион министрестын мэдээ довтолго хэбэ гэжэ Рейтер агентствот дамжуула. Англиин баруун ба баруун урдах пунктнууд, Кельн ба бусад пунктнууд бомбодогдоо.

ЛОНДОН, июлийн 1. (ТАСС). Июлийн 30-най һүни Англи дээр дайсамай үсөөхэн самолетууд үзэгдэбэ гэгһэн Англиин авиацион министрестын мэдээ Рейтер агентствот дамжуула. Англиин баруун ба баруун урдах пунктнууд, мүн тэршэлэн урдах Уэльс бомбодогдоо. Багахан гэмтэл болоһон ба хэлэн хүвүүд алагдһан байна.

АНГЛИН АВИАЦИН ЯБУУЛА

ЛОНДОН, июлийн 1. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжууһанай ёһоор, июлийн 30-да Хойто далай дээгүүр нийлэхэ зуураа, Англиин «Бенхей» бомбардировщик Зильт аралдахи Германиин базада довтолбо. Дайсамай истребительүүд Англиин бомбардировщикуудта харюу үгэхэ гэгһэн аад бутаргадан тараагдаба. Англиин хоёр самолетые зевитнэ артиллерий бугасоёо.

Тэрэ үдэрэй үдэшлэн бомбардир-

СЭРЭГЭЙ МЭРГЭЖЭЛ ШУДАЛАЛГА

Прибайкальска аймагай олонитэ ажаллаш сэрэгэй мэргэжэл шудалха гэжэ шударгуу эршэмтэйгээр оролдонод.

Аймагай центрдэхн партиеноветска ба комсомольско эдихитэй үүсхэлээр, Осоавиахимай 3 томдот эмхидхэгдэбэ, хамта хэлдэн арбаад хүн тусхай программын ёһоор сэрэгэй мэргэжэлдэ һуража байна.

Комсомольско ба РОКК-эй организацинуудай оролдогдоор, аймаг соош арба гаран санитарна дру-

СЭРЭГЭЙ МЭРГЭЖЭЛ ШУДАЛАЛГА

жинанууд эмхидхэгдэбэ. Энэцэд халдһан болбол ГСО-гэй нэгдэгээр ба хоёрдугаар шатны нормонуудые үгэхэ юм. Осоавиахимай командануудые ба санитарна дружинануудые эмхидхэгэ үргэлжэлһөөр, ГСО-гэй комплексын нормые һайхан тулаһан комсомолконууд нүхэд Иппа Бурлакова, Неродова, Кузнецова, Черешнева, Бородина, Попова гэгһшэд Улаан Армиин санитарна частда хүдэлхөөр бэлэн байһанаа мэдүүлнэ.

Ф. Воронцов.

СЭРЭГЭЙ МЭРГЭЖЭЛ ШУДАЛАЛГА

Прибайкальска аймагай олонитэ ажаллаш сэрэгэй мэргэжэл шудалха гэжэ шударгуу эршэмтэйгээр оролдонод.

Аймагай центрдэхн партиеноветска ба комсомольско эдихитэй үүсхэлээр, Осоавиахимай 3 томдот эмхидхэгдэбэ, хамта хэлдэн арбаад хүн тусхай программын ёһоор сэрэгэй мэргэжэлдэ һуража байна.

Комсомольско ба РОКК-эй организацинуудай оролдогдоор, аймаг соош арба гаран санитарна дру-

СЭРЭГЭЙ МЭРГЭЖЭЛ ШУДАЛАЛГА

жинанууд эмхидхэгдэбэ. Энэцэд халдһан болбол ГСО-гэй нэгдэгээр ба хоёрдугаар шатны нормонуудые үгэхэ юм. Осоавиахимай командануудые ба санитарна дружинануудые эмхидхэгэ үргэлжэлһөөр, ГСО-гэй комплексын нормые һайхан тулаһан комсомолконууд нүхэд Иппа Бурлакова, Неродова, Кузнецова, Черешнева, Бородина, Попова гэгһшэд Улаан Армиин санитарна частда хүдэлхөөр бэлэн байһанаа мэдүүлнэ.

Ф. Воронцов.

АНГЛО-ГЕРМАНИН АГААРЫ ДАЙН

ЛОНДОН, июлийн 1. (ТАСС). Июлийн 30-най һүни Англиин авиацион министрестын мэдээ довтолго хэбэ гэжэ Рейтер агентствот дамжуула. Англиин баруун ба баруун урдах пунктнууд, Кельн ба бусад пунктнууд бомбодогдоо.

ЛОНДОН, июлийн 1. (ТАСС). Июлийн 30-най һүни Англи дээр дайсамай үсөөхэн самолетууд үзэгдэбэ гэгһэн Англиин авиацион министрестын мэдээ Рейтер агентствот дамжуула. Англиин баруун ба баруун урдах пунктнууд, мүн тэршэлэн урдах Уэльс бомбодогдоо. Багахан гэмтэл болоһон ба хэлэн хүвүүд алагдһан байна.

БЕЛЬГИДЭ ХҮДӨӨАЖАХЫН ПРОДУКТУУД ХУУЛАР ХУРЯАГДАН АБТАБА

«Брюсселер цейтунг» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, нүүдэй үедэ Лимбург провинцида эдэ хоолой заласые хуряан абаха зорилготойгоор, немецкэ засагууд олон дахин нэгжэлгэ хэбэ ха. Хамта 425 тонно ороһо, 190 тонно картофель, мүн тэршэлэн хэдэн тонно махан ба тоһон хуряагдан абтаба.

Редакторай уялгые дүүргэжэ Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Ленинэй орденот, Бурят-Монголой хүгжэмтэ-драмын театрта

июлийн 4

ЭРЖЭН

МҮНӨӨДЭР КИНО ТЕАТРУУДА

Прогресс	Всаднигууд
Эрдэм	Шангзһэн нораблин сокровище

Цэдэн Дамбиев.